

КУЛТУРНИЯТ ЦЕНТЪР НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ ОБЯВЯВА

CALL FOR PAPERS

за третата от серията международни интердисциплинарни конференции, посветени на културна история на съвременността. Темата на конференцията е

ВИЗУАЛНАТА АНТРОПОЛОГИЯ

Международната конференцията ще се проведе в хотел „Център“, курортно селище Априлци /близо до Троян/ на 7, 8 и 9 декември 2013 г. Официални езици са български и английски.

Краен срок за кандидатстване: **15 ноември 2013 г.**

Предложенията за участие /съпроводени с тема в проблемното поле на конференцията, резюме от 300 думи и кратка библиография/ да се изпращат в електронен вид на адрес: conference.cultcentersu@gmail.com.

Проблемно поле на конференцията

След като векове наред образите-сенки са изглеждали подчинени на ейдосите, иконите – на божественото зад тях, видимото – на невидимото, а визуалното – на словото, писмеността, числото и музиката, дали днес не живеем в свят, в който тези отношения се променят радикално?

Така поне твърдят теоретици на „визуалния обрат“, за който в хуманитаристиката и социалните науки се заговори от двајсетина години насам. Новите визуалисти не се задоволяват с традиционната ситуационистка критика на обществото на спектакъла, нито проявяват франкфуртско високомерие към лавинообразната комерсиална образност, колонизирала жизнения свят след поредицата от революции (на фотографията, рекламата, киното и комиксите, на телевизията, дизайна, модата и лайфстайл индустрията, на дигиталната комуникация с образи, образите в социалните мрежи и пр.). Философски настроените сред тях твърдят, че социалното поле всъщност е и визуално поле и че идеологическата критика всъщност е възможна само под формата на иконологическа критика: че самото комуникативно пространство трябва да се тълкува и анализира като визуална сцена, структурирана от натурализирани идеологико-визуални асиметрии.

Антиелитарните културни изследователи и антрополози от своя страна търсят позитивния потенциал на всичко това: образите днес пронизват всекидневието на молекулно равнище, те са част от най-обикновените практики на човека - установяват връзки, разпределят роли, създават нови фантазми и желания, задават несъществуващи преди модели за идентификация, превръщат се в мощни политически, пропагандни и маркетингови инструменти, понякога заменят с мигновени послания онова, което се е изразявало с дълги текстове. Твърди се, че чрез новите технологии не само се откриват възможности за масова креативност, а се отваря и поле

за визуални политики, за социални или творчески намеси - както пред отделния индивид, така и пред микрогрупи, субкултури, политически формации, активистки мрежи и екипи. Във визуализирания свят се предефинира ролята и границите на съвременното изкуство, а чрез инсталациите, пърформанса, дизайна и архитектурата могат да бъдат предложени – реалистични, утопически или антиутопически – модели за конструиране на жизнена среда.

Критиците на визуалния обрат от своя страна са недоверчиви към мигновения и лесен за смилане характер на образа. Те не харесват нарастващата скорост на образната циркулация, кондензираността и компресията на визуалната информация, свръхинтензивното шоково въздействие върху сетивата и фантазията, изтъкват, че всички това се осъществява за сметка на изтласкване на вербалната и читателска култура, на загуба на концентрация и рефлексивност, деградация на въображението, преместване на акцента от мисленето към възприятието и лесните ефекти; някои от тях дори обявяват залеза на критическото съзнание и срыв на гражданската демократична култура.

Затова въпросът „как да мислим образа?“ е повече от актуален: той е практически, политически, културен, но също така и научен проблем: понастоящем той прекосява дисциплинарните граници и се превръща в интердисциплинарна изследователска програма, хвърляща мостове между епистемологията, антропологията, семиотиката, реториката, медийните изследвания, изкуствознанието, психологията, когнитивистиката и компютърните науки, а още социологията, теорията на демокрацията, филмовата, театралната и танцовата теория, поведенческите науки и биологията: едновременно визуалната проблематика поставя под въпрос традиционния логоцентризм и „лингвистичния империализъм“ на философията и литературознанието.

Ето защо обръщането към една детайлна, многостранна и критическа интердисциплинарна програма (условно ще я наричаме визуална антропология), посветена на това как образите съществуват и функционират в днешния жизнен свят, би ни дало важен ключ за осмислянето на съвременността. На тази проблематика посвещаваме третата от нашите традиционни конференции. Тя е свързана и с посещението в България на големия немски учен проф. Ханс Белтинг, един нейните създатели.

По-долу предлагаме на вниманието на участниците нещо като карта на възможните проблеми. Разбира се, не очакваме, че нашата конференция ще покрие всеки един от въпросите, които повдигаме - областите и секциите, които предлагаме, имат само примерен, ориентиращ характер, те трябва да вдъхновяват кандидатите за оригинални предложения. Самата програма на конференцията ще бъде формирана в резултат от наличните конкретни предложения за доклади.

Общи въпроси: граници на образа

- Що е образ? Исторически и съвременни тенденции в разбирането му.
- Морфология на образността: кои са елементите на образа. Отношението между образ и контекст, контекстуалност и трансконтекстуалност на образите.
- Образът между мимесис, креация и трансформация: образ и истина. Образът като средство за познание: епистемологичен статут на визуалното поле, образ и

референция, образ и предикация, перспективата и на артикулираната образност. Образ, рефлексия, самопознание.

- Образът като послание, аргумент и елемент на комуникацията. Образ на „Другия“. Възможности за визуално представяне на чуждото, образна комуникация и межкултурна комуникация.
- Образ и знак. Визуалните кодове в сравнение с други семиотични кодове: граници и взаимодействия между образ и слово, образ и музика, образ и число: различни възможности на кодовете. Хибриди.
- Неизобразимото, възвишеното, безформеното, отвъд-образността.

Образи и история

- Историчност, мултитемпоралност и хетерохронност на образите: свързаност на образите с конкретни исторически контексти и социални среди; възможност на образите за трансцендиране на тези среди и трансисторическа комуникация.
- Исторически скопически режими. Типове структури на визуално-епистемологичното поле.
- Настоящото битие на историческите образи. Новите форми на демократизиране, новите форми на загуба на аура. Как се опазват и разпространяват старите образи днес.
- Съществуват ли локално специфични (български, балкански, градски и пр.) образни системи и визуални кодове, как опазват те своите граници и идентичност?

Новата ситуация: масовата техническа възпроизводимост на образите

- Новата ситуация на технологическа възпроизводимост на образите след дигиталната революция. Възможности и ограничения на новите техномедии. Какво се променя в технологично опосредените практики, какво се променя в самите образи, какво се променя в комуникацията – възможни исторически паралели. Културата на образния remix.
- Какво се променя с понятията, с които говорим за образ, изкуство? Проблемът за авторските права и за свобода на достъпа до боравене с образи: преосмислянето на понятия като оригинал, копие, автор, творба, стил, оригинал, автентичност, аура. Новата функция на старите понятия в съвременния режим на техно-възпроизводство на образи.
- Комодифициране на визуалността и красотата. Нови тенденции и/или консерватизъм в пазара на образи.
- От зрител и тълкувател към присвоител, консуматор, браконьер и „апроприатор“ на образи. Възможности и ограничения за съпротива и креативност чрез образи в новата дигитална епоха
- Промени в системата на знанието, в политическата активност, във формите на репрезентация, във формите на колективно въображение, във формирането на визуални идентичности, настъпили в резултат от новия режим на образите.
- Какви могат да бъдат изискванията към една съвременна масова „визуална грамотност“, възможна ли е педагогика на визуалната култура със стандартизирани минимума на визуална грамотност?

Образите и съвременен жизнения свят

- Доминиращи и маргинални естетически практики на съвременната епоха, социални, национални и глобални различия и сходства.
- Градска среда, пространствено-политически и визуални режими
- Gender политики на образността. Културни, етнически и религиозни употреби на образите. Образност и групи, микрокултури. Образите като средство за индивидуализиране и маркетинг. Визуални символи, емблеми, употребите и злоупотребите им.
- Корпоративното колонизиране на жизнения свят чрез рекламни, дизайнерски и lifestyle образи: апроприации, креативност, съпротиви и браконьерства на „колонизираните“.
- Новите практики и политики на „гледане“ и „виждане“.
- Проблеми на визуалната жизнена среда в глобален план. Проблеми на съвременната визуална среда в България.

Социални и политически интервенции чрез образи

- Какво може да се направи чрез образи? Модалности на визуалната перформация. Възможности и граници на културното и политическо действие чрез визуални средства.
- Ролята на съвременното изкуство при креативните интервенции в съвременната визуална среда. Стратегии и тактики за творческа намеса.

Образът в съвременните научни изследвания

- Визуалността като проблем във философията, семиотиката, реториката, социологията, културните изследвания, изкуствознанието, литературознанието, теорията на комуникацията и медийните изследвания, антропологията, филмовата антропология, теорията на филмовото изкуство, теорията на рекламата, архитектурата, дизайна и пр.

Секция „Приносът на Ханс Белтинг“

„Визуалната антропология“ на Ханс Белтинг тръгва от изкуствознанието, но променя самите граници на традиционната дисциплина. Предлагаме за обсъждане традиционни теми на Белтинг, като идеята е дискусиата да оцени неговите приноси и да отиде отвъд тях. Тук предлагаме за обсъждане следните въпроси

- Въпросът за образите в контекста на дебата за „края“ на изкуството (и неговата история) и отвъд този дебат. Критика на границите на дисциплините, занимаващи се с изкуство.
- Автономия или липса на автономност на образа? Фон, контекст, дискурсивна рамка. Проблемът за образите-номади.
- Образ и „медия“. Как да разбираме медиалността в контекста на визуалното и визуалното в контекста на медиите? Тялото като първичен медиум на образите. Проблематизиране на статута на тялото през визуалността.
- Образите в културата и статут на визуалното произведение „post mortem“.
- Образи, вписани в културни практики. Изследванията на образите във връзка с фотографията, танца, театъра, музиката.

Развитието на визуалните изследвания в България.

- Обособяването на отделна секция, посветена на визуалните изследвания в България, е важна част от целите на конференцията, окуражаваща еманципирането от „самоколонизиращи“ теоретични рефлексии. Смятаме, че в полето на изследване на образа в българската научна общност има интересни приноси и специфични гледни точки, които е важно да бъдат представени и дебатирани. Допълнително ще бъде предложена и представителна библиография на българските автори, писали по тази тематика.
- Конференцията има организационен комитет, в който са включени видни български учени. Част от тях ще участват в самата конференция с доклади. Покани ще бъдат отправени към:

Ангел Антелов	Лиляна Деянова
Антоанета Колева	Мая Грекова
Бойко Пенчев	Миглена Николчина
Боян Манчев	Милена Якимова
Боян Знеполски	Нели Огнянова
Даниел Смилов	Огнян Минчев
Дарин Тенев	Орлин Спасов
Даниела Колева	Петя Кабакчиева
Деян Деянов	Пепка Бояджиева
Десислава Лилова	Райчо Пожарлиев
Димитър Вацов	Ружа Смилова
Иван Кръстев	Стилян Йотов
Ирина Генова	Стефан Попов
Кольо Коев	Тодор Христов
	Христо Тодоров

Останалите участници кандидатстват за доклад или съобщение от проблемното поле на конференцията, която е отворена за млади учени и работещи в областта на хуманитарните и социалните науки и изкуствата /асистенти, докторанти, млади творци до 35 години/ от Софийския университет и извън него. Кандидатурата трябва да е придружена от заглавието /тема/ на своя доклад, резюме от 300 думи и кратка библиография. Приветстват се и общи теми по поставените въпроси, но особено се поощряват анализи и представяния на конкретни социални казуси, специфични научни хипотези, политически програми, художествени проекти и произведения, процеси във философията, науката и изкуствата.

По време на конференцията ще се проведе и

ДОКТОРАНТСКИ СЕМИНАР

на свободна тема, ръководен от членове на организационния комитет. За него участниците /докторанти от втората и третата година/ кандидатстват с тема или проблем от своята дисертация /не е задължително темата да е свързана с тази на

конференцията, но теми в полето на конференцията имат предимство/. Семинарът ще помогне отделните теми и проблеми на докторантските трудове да бъдат обсъдени от специалисти и колеги докторанти в широк интердисциплинарен контекст и ще позволи на присъстващите да участват като слушатели и дискусанти в докладите и кръглите маси на конференцията.

Местата за участие в докторантския семинар са ограничени и той е отворен само за докторанти от СУ. Кандидатстващите да посочват специално в своите предложения, че се кандидатира за участие в докторантския семинар.

Срок за кандидатстване за докторантския семинар: **3 ноември 2013 г.**

Кандидатства се с тема от дисертацията, кратко резюме /300 думи/ и препоръка от научния ръководител, в която ръководителят изразява готовност да присъди кредити на докторанта за участието му, изпратени в електронен вид на адрес: conference.cultcentersu@gmail.com.

Разноските на участниците от Софийския университет /транспорт, храна и нощувки/ се поемат от организаторите. Външните участници сами осигуряват своите командировки.